

[Ragnhild Andersen.]

forringet og nedbrudt i højere grad end andres, der også har været indespærret og deporteret.

Jeg kunne i og for sig levendegøre lægernes erfaringer med mine egne. Så sent som den 10. marts i år mødte jeg ved Helligåndskirkens mindesmærke over koncentrationslejrenes faldne to tidligere Stutthof-fanger, som var unge og stærke mænd, da vi i 1943 blev deporteret dertil til 20 måneders ophold. De var nu nedbrudte vrage. Men da jeg spurgte den yngste, en mand på omkring 40 år: hvorfor søger du ikke hjælp efter afsnit 1 i lov om erstatning til besættelsestidens ofre? græd han som et lille barn og sagde, at han ville ikke tigge om hjælp. Man kan sige, det er urimeligt, at voksne mennesker opfører sig sådan, men man kan også sige, at det, man har at gøre med her, faktisk er vrage efter besættelsestiden. Den anden er en mand på min egen alder. Når man førte en samtale med ham, varede det ikke to minutter, før han græd som et barn. Det er måske hårdt at sige det, men selv om sådanne mennesker ikke får del i invaliditetserstatningerne — for det gør de ikke ifølge lovforslaget — så er det dog folk, der ikke alene er nedbrudte, men gamle mænd.

Jeg fremfører dette for at påpege, at det ikke ville være urimeligt også at tage dette forhold om de langvarigt deporterede, svækkede og ældede mennesker med nedbrudt helbred i betragtning, ikke mindst når jeg hører, at andre mener, at de, som ikke efter besættelsestiden har søgt om hjælp i henhold til afsnit 1 i erstatningsloven, er gået ud af denne periode uden men; jeg tror ikke, det er et synspunkt, man uden videre kan anlægge eller godtage.

Endelig vil jeg sige, at min gruppe gerne havde set, at det gamle erstatningsråd med det kendskab, det jo i forvejen har til sagerne, havde fortsat sit arbejde også med denne lov. Der foreligger forslag om et nyt fordelingsnævn, men vi vil altså gerné gå ind for, at det bliver det gamle erstatningsråd.

Sluttelig vil jeg sige, at den kommunistiske gruppe faktisk finder det urimeligt, at man nu opfordrer alle, der mener sig berettiget til erstatning, til at melde sig og anmode om at få del i denne erstatning,

der jo gives fra tysk side for lidelse, tort, svie o. s. v. Der bør efter vor opfattelse udsendes skemaer til de pågældende — deres navne og adresser er jo uhyre godt kendt fra dengang. Om de vil indsende skemaerne, står det til de pågældende selv at afgøre, men de bør vide, at de uden vanskeligheder og uden at skulle tigge derom på socialkontorer eller andre steder kan få del i den efter vor opfattelse i forvejen alt for utilstrækkelige erstatning for den tort og lidelse, de afsavn og overgreb, som naziregimet påførte dem.

Hermed har jeg fremført den kommunistiske gruppes bemærkninger til lovforslaget om fordeling af de millioner, det drejer sig om.

Aksel Larsen: Det er ganske givet, at den overenskomst, regeringen har afsluttet med Forbundsrepublikken Tysklands regering, vil blive godkendt af tinget, til trods for at der må være meget store betænkeligheder med hensyn til overenskomstens tilblivelse, med hensyn til den måde, hvorpå den tyske forbundsregering har optrådt, og med hensyn til de udenrigspolitiske fordele for den tyske forbundsregering, som er smuglet ind i bilagene til overenskomsten.

Jeg skal ikke bruge tid ved denne lejlighed til at tale yderligere om erstatningsoverenskomsten; det er noget, som må diskuteres med den højtærede udenrigsminister, der desværre ikke var her ved sagens første behandling, men der kommer jo en lejlighed senere. Jeg vil altså blot sige, at jeg, skønt jeg finder navnlig præmisserne for overenskomsten så nedværdigende, at man ikke burde have ladet sig dem byde fra den tyske forbundsregerings side, må gå ud fra, at denne overenskomst vil blive ratificeret, og at der altså vil være et beløb på ca. 26 mill. kr. at fordele til dem, der har lidt under det, man behager at kalde national-socialistiske forfølgelsesforanstaltninger — jeg havde heller set, at man havde sagt det med rene ord, som det er: tyske forfølgelsesforanstaltninger.

Det, vi skal behandle nu, er altså spørgsmålet om, hvorledes disse penge skal fordeles. Jeg har forstået på det ærede medlem hr. Victor Gram, at det er noget, man diskuterer i det udvalg, der er nedsat vedrørende ratifikationen af overenskomsten.